

European Kennel Group

CILTSDARBA NOLIKUMS

Saturs

1. Vispārējā daļa.
2. Ciltsdarba organizācija.
3. Priekšnoteikumi vaislas dzīvnieku izmantošanai.
4. Audzētājs.
5. Audzētava- audzētavas reģistrācija.
6. Audzētavas īpašnieka pienākumi un tiesības.
7. Afikss- afiksa reģistrācija.
8. Suņu īpašnieku savstarpējie norēķini.
9. Pārošanas atļauja un pārošana.
10. Pārojumu reģistrācija
11. Metienu reģistrācija.
12. Metiena kontrole.
13. Kucēna kartiņa.
14. Ciltsgrāmata.
15. Ciltsraksti.
16. Pārkāpumi.

1. VISPĀRĒJĀ DAĻA.

- 1.1. Dokuments sastādīts saskaņā ar biedrības European Kennel Group (nosaukuma saīsinājums: EKG) mērķiem, ievērojot dzīvnieku labturības principu.
- 1.2. EKG Ciltsdarba nolikums ir obligāts visiem EKG biedru sastāvā esošajiem klubiem, audzētājiem un vaislas suņu īpašniekiem.
- 1.3. Ciltsdarbā drīkst izmantot visām šķirnes standarta prasībām atbilstošus suņus un kuces, kuru ciltsraksti ir reģistrēti EKG Ciltsgrāmatā vai arī citās starptautiski atzītās kinoloģisko organizāciju sistēmu Ciltsgrāmatās vai Reģistrā, ja šo sistēmu šķirņu standarti nav pretrunā ar EKG standartiem.
- 1.4. EKG Ciltsdarba nolikums kalpo mērķtiecīga ciltsdarba sekmēšanai un attīstībai. Ciltsdarba mērķis ir iegūt funkcionāli veselus suņus ar šķirnei tipisku uzbūvi un mentalitāti.
- 1.5. EKG standarti balstās uz katras suņu šķirnes izcelsmes valsts standartiem.

2. CILTSDARBA ORGANIZĀCIJA.

- 2.1. Ar ciltsdarbu EKG ietvaros nodarbojas EKG biedros esošās kinoloģiskās organizācijas un fiziskās personas (klubi, apvienības, audzētavas un audzētāji).
- 2.2. EKG nodrošina:
  - metiena uzskaiti;
  - metiena apskati izstādēs, vaislas skatēs, testēšanā, sacensībās;
  - apskates rezultātus apliecinājošu dokumentu izsniegšanu;
  - metiena kontroli, kucēnu izcelsmes dokumentu izsniegšanu ("Kucēna kartiņa");
  - metiena reģistrācijas pieteikumu uzskaiti (metiena kartiņas);
  - ciltsdarba dokumentācijas noformēšanu.

3. PRIEKŠNOTEIKUMI VAISLAS DZĪVNIĒKU IZMANTOŠANAI.

- 3.1. Ciltsdarbā var izmantot tikai veselus, standarta prasībām atbilstošus suņus un kuces ar spēcīgu nervu sistēmu, kuru ciltsraksti ir reģistrēti EKG. Ja sunim ir citas EKG sistēmā atzītas organizācijas ciltsraksti, tad tie ir jāreģistrē EKG. Vaislas kucei un sunim jābūt apzīmētiem un reģistrētiem atbilstoši LR normatīvajiem aktiem par mājas (istabas) dzīvnieku reģistrācijas kārtību.
- 3.2. Ciltsdarbā netiek izmantoti dzīvnieki ar iedzimtiem defektiem: uzvedības anomālijas, iedzimts aklums vai kurlums, zaķa lūpa, vilka rīkle, defekti zobu sistēmā, žokļa anomālijas, kriptorhisms un monorhisms, nestandarta krāsa, skeleta deformācijas – lauza aste u.c. (šķirnēm, kurām tas nav paredzēts standartā), kā arī slimī ar smagas pakāpes locītavu displāziju, iedzimtām acu slimībām, epilepsiju u.c. funkcionāliem defektiem, kas ietekmē dzīves kvalitāti.
- 3.3. Par vaislas dzīvnieku uzskatāms suns vai kuce, kuri uz pārošanas brīdi atbilst šī nolikuma izvirzītajām prasībām par eksterjeru, uzvedības, darba spēju un veselības pārbaudēm.
- 3.4. Vaislas dzīvnieka izmantošanai ciltsdarbā jānotiek nekaitējot dzīvnieka veselībai un atbilstoši tā etoloģijai.
- 3.5. Audzētājam jānodrošina kuces un tās pēcnācēju piemēroti turēšanas un barošanas apstākļi. Pirms kuces pārošanas EKG komisija ir tiesīga pārbaudīt apstākļu piemērotību vesela metiena izaudzēšanai un apstākļu neatbilstības gadījumā neatļaut pārojumu.
- 3.6. Nosūtījumu uz pārošanu izsniedz tikai tad, ja obligāti iegūti 2 (divi) eksterjera novērtējumi EKG sistēmā rīkotās izstādēs (vai 2 (divi) starpizstāžu novērtējumi) ne zemāki par vērtējumu "ļoti labi". Turklāt par derīgiem tiek atzīti tikai tie vērtējumi, kuri iegūti tajā pašā kalendārajā gadā, kurā plānota pārošana. Izņēmums- ja pārošana notiek janvārī, tad ir derīgi iepriekšējā kalendārajā gadā iegūtie vērtējumi. Izņēmuma gadījumos ir pieļaujama suņa individuālā apskate, kuru organizē EKG komisija.
- 3.7. Ciltsdarbā var tikt izmantoti tikai fizioloģiski nobrieduši suņi un kuces:

kuces:	lielās šķirnes	-no 18 (astoņpadsmit) mēnešiem;
	mazās un vidējās šķirnes	-no 15 (piecpadsmit) mēnešiem;

suņi:	lielās šķirnes	-no 18 (astoņpadsmit) mēnešiem;
	vidējās šķirnes	-no 15 (piecpadsmit) mēnešiem;
	mazās šķirnes	-no 12 (piecpadsmit) mēnešiem;

- 3.8. Vaislas kucei atļauts ne vairāk par 1 (vienu) metienu viena gada laikā.
- 3.9. Kucēm vecums nedrīkst būt lielāks par 8 gadiem uz pārošanas brīdi, tomēr izņēmuma kārtā vaislā nozīmīga kuce var tikt izmantota ciltsdarbā arī pēc norādītā vecuma, ja ir saņemta veterinārā ārsta un Ciltslietu komisijas rakstiska atļauja. Suņiem nav lielākā vecuma ierobežojuma.
- 3.10. Vaislas dzīvniekiem jāveic veselības pārbaudes atbilstoši EKG noteiktajām prasībām.
- 3.11. Ja suns/kuce kādā no EKG sistēmā rīkotajām izstādēm saņem novērtējumu 0 (diskvalifikācija), tad par tā tālāko izmantošanu ciltsdarbā lemj EKG Ciltslietu komisija.

4. AUDZĒTĀJS

- 4.1. Audzētājs ir kuces īpašnieks vai tās nomnieks uz kuces pārošanas brīdi līdz metiena aktēšanai.
- 4.2. Gadījumā, ja tiek iegādāta grūsna kuce, īpašuma tiesību noformēšana pirkšanas brīdī, nodrošinot visus nepieciešamus dokumentus un nododot audzētāja tiesības, iespējama tikai tad, ja veikti visi savstarpējie norēķini starp iepriekšējo īpašnieku un vaislas suņa īpašnieku.
- 4.3. Nododot kuci nomā, nomas līgums stājas spēkā ar to brīdi, kad suņa īpašnieks, kurš norādīts ciltsrakstos, ir reģistrējis līgumu EKG.
- 4.4. Līgums par kuces iznomāšanu ir metiena reģistrācijai nepieciešamo dokumentu neatņemamā sastāvdaļa. EKG kinoloģisko klubu pienākums ir veikt īpašu uzraudzību pār ciltsdarbu ar nomātām un kopīpašumā esošām kucēm.
- 4.5. Audzētāja pienākums nodrošināt nepieciešamās labturības prasības suņu turēšanā, tirdzniecībā un demonstrēšanā publiskās izstādēs, kā arī suņa apmācību atbilstoši normatīvajiem aktiem, kuri norādīti MK noteikumos Nr. 266. (punkts 33.¹ un tā apakšpunkti, punkts 52.¹, 59. punkts)

5. AUDZĒTAVA- AUDZĒTAVAS REĢISTRĀCIJA.

- 5.1. Audzētavas statusu var iegūt viena vai vairākas fiziskas personas, ne jaunākas par 18 gadiem, ar jebkura līmeņa kinoloģisko izglītību, kas ir beigušas audzētāju kursus un kvalitatīvi izaudzējušas vismaz 1 metienu.
- 5.2. Ja audzētavu reģistrē vairākas personas, tām jāvienojas un jāizvirza viena persona, kas ir atbildīga par ciltsdarba prasību ievērošanu un dokumentācijas aizpildīšanu. Kucēnu ciltsrakstos šīs atbildīgās personas vārds tiek ierakstīts kā pirmais.
- 5.3. Audzētavas reģistrācija notiek aizpildot pieteikumu, kurā norāda trīs iespējamās audzētavas nosaukuma variantus vēlamības secībā, un iesniedzot EKG. Audzētavas statusu EKG valde apstiprina 30 dienu laikā no pieteikuma brīža.

- 5.4. Audzētavas tiek ierakstītas EKG audzētavu reģistrācijas grāmatā, iegrāmatojot:
-reģistrācijas numuru,
-audzētavas nosaukumu,
-audzētavas īpašnieku (vārds, uzvārds, adrese, tālrunis, adrese, e-pasts),
-reģistrācijas datumu,
-audzējamās šķirnes.
- 5.5. Ja audzētavas īpašnieks ciltsdarbā ir pieļāvis pārkāpumu, viņš zaudē kvalificētās audzētavas statusu. Atkārtota kvalificēšanās atbilstoša līmeņa audzētavas statusa ieguvei iespējama pēc EKG Ciltslietu komisijas lēmuma.

6. AUDZĒTAVAS ĪPAŠNIEKA PIENĀKUMI UN TIESĪBAS

- 6.1. Pildīt visas EKG Ciltsdarba Nolikuma un prasības.
- 6.2. Būt atbildīgam par ciltsdarbu savā audzētavā un par tādu vaislas dzīvnieku izvēli, kuri atbilst visām kluba ciltsdarba nolikuma izvirzītajām prasībām;
- 6.3. Veicināt šķirnes attīstību, rūpējoties par veselu un šķirnes standartam atbilstošu suņu selekciju, neizmantojot ciltsdarbā suņus ar iedzimtiem defektiem un slimībām;
- 6.4. Nodrošināt savā īpašumā esošajiem dzīvniekiem to vajadzībām atbilstošus apstākļus. Nepieļaut darbības, kas sagādātu tiem sāpes un ciešanas;
- 6.5. Regulāri izdarīt ierakstus Audzētavas grāmatā;
- 6.6. Paziņot klubam par metiena piedzimšanu 3 dienu laikā;
- 6.7. Nodrošināt metiena apskates komisijai iespēju apskatīt metienu 7 nedēļu vecumā audzētavā. Apskates akta aizpildīšanai izmanto Audzētavas grāmatas ierakstus;
- 6.8. Uzrādīt Audzētavas grāmatu ierakstu pārbaudei pēc EKG Ciltsgrāmatas vadītāja vai Ciltslietu Komisijas pieprasījuma;
- 6.9. Uzsākot citas šķirnes suņu audzēšanu, paziņot par to rakstiski Ciltsgrāmatas vadītājam.
- 6.10. Audzētājam ir tiesības izvietot EKG mājas lapā un EKG Facebook lapā informāciju par saviem kucēniem bez maksas.

7. AFIKSS - AFIKSA REĢISTRĀCIJA.

- 7.1. Audzētājam ir tiesības reģistrēt EKG afiksu vai audzētavas nosaukumu. Reģistrēto afiksu nedrīkst izmantot citi EKG audzētāji.
- 7.2. Audzētājs, kuram ir reģistrēts afikss, ir tiesīgs patstāvīgi nodarboties ar ciltsdarbu saskaņā ar doto nolikumu.
- 7.3. Ja audzētājam ir reģistrēts afikss, tad to izmanto visiem pie audzētāja dzimušajiem metieniem un ieraksta ciltsrakstos aiz suņa vārda.
- 7.4. Afiksa vai audzētavas nosaukuma reģistrāciju veic EKG.

- 7.5. Lai apzīmētu kucēnus, kuri dzimuši vienam audzētājam piederošām kucēm, to vārdiem, neatkarīgi no šķirnes, ciltsrakstos pievieno afiksu vai audzētavas nosaukumu, kuru piešķir audzētājam tikai personīgai lietošanai. Afikss vai audzētavas nosaukums ir pastāvīga un neatdalāma suņa vārda sastāvdaļa.
- 7.6. Afiksa reģistrāciju var pieteikt tikai Latvijā dzīvojošie audzētāji. Afiksa reģistrācija notiek aizpildot pieteikumu, kurā norāda iespējamo afiksa variantu, kurš būtiski atšķiras no jau reģistrētiem afiksiem.
- 7.7. No afiksa vai audzētavas nosaukuma tālākas izmantošanas var atteikties jebkurā laikā, bet audzētājam cits aizsargāts nosaukums netiek piešķirts.
- 7.8. Afikss vai audzētavas nosaukums zaudē spēku sekojošos gadījumos:
- audzētava (audzētājs) vismaz 2 gadus nenodarbojas ar ciltsdarbu;
  - audzētāja nāves gadījumā, ja uz to nepiesakās likumīgs mantinieks, kurš atbilst Ciltsdarba nolikuma izvirzītajām prasībām.
- 7.9. Afiksu vai audzētavas nosaukumu var nodot citai personai pēc rakstiskas vienošanās, informējot EKG.

8. SUŅU ĪPAŠNIEKU SAVSTARPĒJIE NORĒĶINI

- 8.1. Pārošanas nosacījumiem un vaislas suņu īpašnieku savstarpējiem norēķiniem jābūt atrunātiem līdz pārošanas brīdim un noformētiem ar pārošanas aktiem. Audzētājam jānorēķinās ar vaislas suņa īpašnieku pārošanas aktā atrunātajā kārtībā, kam ir līguma spēks.
- 8.2. Pēc audzētāja veiktās apmaksas, vaislas suņa īpašnieks paraksta pārošanas aktu, atzīmējot: “veikta pārošanas apmaksa, pretenziju nav”, bez kā pārojums nevar būt reģistrēts EKG sistēmā.
- 8.3. Ja suņu īpašniekiem ir savstarpējās finansiālās pretenzijas, tad tās tiek risinātas tiesas ceļā, ievērojot LR likumdošanu. Organizācija un klubs šādus jautājumus neregulē un nerisina.

9. PĀROŠANAS ATĻAUJA UN PĀROŠANA

- 9.1. Pārošanas atļauja.
- 9.1.1. Pārošanas atļauju audzētājs, afiksa vai audzētavas īpašnieks saņem savā klubā pirms pārošanas. Pārošanas atļauju var saņemt EKG biedrs, kura biedra stāžs nav mazāks kā 6(seši) mēneši. Pārošanas atļauju ciltsdarba vadītājs apstiprina ar savu parakstu un reģistrē pārošanas atļauju konkrētai kucei EKG uzskaites grāmatā. Izsniegtā pārošanas atļauja ir derīga tikai uz pieteikto pārojumu. Izsniedzot pārošanas atļauju audzētājam, kluba pārstāvis ieraksta tajā informāciju par izvēlēto vaislas suni.
- 9.1.2. Pārošanas atļauju, ar aizpildītu pārošanas aktu, ar vaislas suņa un kuces īpašnieku parakstiem, kuces īpašnieks pēc pārošanas viena kalendārā mēneša laikā nodod savā klubā. Pārošanas atļauju vienlaicīgi ar metiena kartiņu iesniedz Ciltsgrāmatā.
- 9.2. Pārošana.

- 9.2.1. Vaislas kuces īpašniekam ir tiesības pārot kuci ar vaislas suni pēc paša izvēles vai konsultējoties ar EKG ciltsdarba vadītāju. Kuces īpašnieka pienākums kuces pārošanai izmantot tādu vaislas suni, kurš atbilst visām EKG ciltsdarba nolikuma izvirzītajām prasībām.
- 9.2.2. Kuces pārošanai ārvalstīs drīkst izmantot tikai tādu vaislas suni, kam ir EKG atzīti ciltsraksti. Ieteicams izmantot suni, kuram ir veiktas veselības pārbaudes saskaņā ar EKG noteiktajām prasībām. Ja tiek izmantots suns bez atbilstošām pārbaudēm, par rezultātu ir atbildīgs pats audzētājs.
- 9.2.3. Vienas meklēšanās laikā kuci drīkst pārot tikai ar vienu vaislas suni. Ja kuce sapārojusies ar vairākiem suņiem, tad kucēni tiek reģistrēti un ciltsraksti izsniegti tikai pēc DNS testa veikšanas. Ja ir notikusi neplānota kuces sapārošanās pie audzētāja vai audzētavas īpašnieka, kura īpašumā ir vairāk kā viens vīriešu kārtas suns, kucēniem ir jāveic DNS tests, lai noteiktu kucēnu tēvu. Ciltsraksti tiek izsniegti, pamatojoties uz testa rezultātiem.
- 9.2.4. Gadījumā, kad ir notikusi suņu neplānota sapārošanās, audzētājam jāveic paaugstināta ciltsrakstu apmaksa atbilstoši EKG Padomes lēmumam
- 9.2.5. Pirms pārošanas ir jāstāda rakstisks līgums starp kuces un suņa īpašniekiem par pārojuma nosacījumiem.
- 9.2.6. Veicot kuces mākslīgo apsēklošanu ar atdzesētu vai sasaldētu spermu, apsēklošanas procesu veic licencēts veterinārārsts, kurš to apliecina ar savu parakstu. Veterinārais speciālists ir atbildīgs par spermas atbilstību tās pavaddokumentiem.

10. PĀROJUMU REĢISTRĀCIJA

- 10.1. Pārojumu reģistrē, aizpildot pārošanas aktu, ar vaislas suņa un kuces īpašnieku parakstiem.
- 10.2. Ja kuces pārošana ir notikusi ārvalstīs, tad metienu reģistrē EKG Ciltsgrāmatā, ja iesniegti sekojoši dokumenti:
  - vaislas suņa ciltsrakstu kopija;
  - vaislas suņa pārošanas atļauja;
  - pārošanas akts.
- 10.3. Vaislas suņu īpašniekiem ieteicams veikt pārojumu uzskaiti.
- 10.4. EGK jābūt pārojumu un metienu uzskaites grāmatai.

11. METIENU REĢISTRĀCIJA

- 11.1. Lai reģistrētu metienu, ne vēlāk kā 4 mēnešus pēc kucēnu dzimšanas Ciltsgrāmatā jāiesniedz:
  - a) metiena kartiņa, kas apstiprināta ar audzētāja, afiksa vai audzētavas īpašnieka un kluba ciltsdarba vadītāja parakstu;
  - b) suņa un kuces oriģinālo ciltsrakstu kserokopijas;

- c) eksterjera novērtējuma un darba spēju pārbaūžu apliecinošu dokumentu kserokopijas;
- d) pārošanas atļauja ar pārošanas aktu;
- e) līguma kserokopiju kuces nomāšanas gadījumā;
- f) metiena apskates aktu;
- g) kopīpašuma līguma kserokopiju;
- h) maksājumu apliecinošs dokuments.

11.2. Metiena kartiņā Ciltsgrāmatas vadītājs ieraksta kucēniem piešķirtos numurus un kartiņu iešuļ attiecīgās šķirnes sējumā.

12. METIENA KONTROLE.

12.1. Audzētāja un audzētavas īpašnieka pienākums ir paziņot savam klubam par metiena piedzimšanu trīs dienu laikā.

12.2. Metiena apskate ir būtisks elements kontrolētai šķirnes suņu audzēšanai EKG.

12.3. Audzētājs ir tiesīgs patstāvīgi novērtēt kucēnu fizisko stāvokli, nepieciešamības gadījumā konsultējoties ar kluba attiecīgās šķirnes speciālistu.

12.4. Metienā apskates komisijas sastāvā jābūt vismaz vienai personai ar kinoloģisko izglītību (ciltsdarba speciālists vai eksperts). Komisijā nevar būt kucēnu tēva īpašnieks vai persona, kuras īpašumā vai kopīpašumā ar audzētāju ir kucēnu māte vai citi suņi.

12.5. Audzētājam jānodrošina kuces un tās pēcnācēju piemēroti turēšanas un barošanas apstākļi.

12.6. Audzētāja pienākums ir nodrošināt kucēnu identifikāciju ar mikročipu un vakcināciju pret infekcijas slimībām atbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu noteikumiem. Kucēni regulāri un savlaicīgi jāattārpo.

12.7. Metiena apskate visām šķirnēm jāveic ne ātrāk kā 30 (trīsdesmit) dienu vecumā (ar nosacījumu, ka kucēniem ir visi piena zobi), kucēnu mātes un audzētāja klātbūtnē.

12.8. Ja metienā apskates laikā, kuru veic kluba komisija vai audzētavas īpašnieks, tiek konstatēti kucēni ar iedzimtiem fiziskiem defektiem, tad tiek nozīmēta šo kucēnu atkārtotā apskate 6 mēnešu vecumā, pēc kuras tiek pieņemts lēmums par turpmāko izmantošanu ciltsdarbā.

12.9. Apskates akti un metienu kartiņas jānodod EGK.

12.10. Kucēnu realizāciju drīkst uzsākt kad kucēni ir pilnas 8 (astoņas) nedēļas veci. Kucēns tiek atsavināts jaunajam īpašniekam kopā ar veterināro dokumentu, kurā izdarīti ieraksti par veikto vakcināciju un attārpošanu, kā arī audzētājs nodrošina kucēnu apzīmēšanu un reģistrāciju atbilstoši normatīvajiem aktiem par mājas (istabas) dzīvnieku reģistrācijas kārtību un vienotajā mājas (istabas) dzīvnieku reģistrā ir izdarīta atzīme par mājas (istabas) dzīvnieku atsavināšanu. Gadījumā, ja kucēns realizācijas brīdī vēl nav sasniedzis 6 (sešu) mēnešu vecumu, audzētājam jānodrošina, lai tas tiktu reģistrēts vienotajā mājas (istabas) dzīvnieku reģistrā uz jaunā īpašnieka vārda.

- 12.11. Nododot kucēnu jaunajam īpašniekam, audzētājam vai audzētavas īpašniekam ir jāslēdz kucēna atsavināšanas līgums.
- 12.12. Kuces un suņu īpašnieku pirmtiesības uz kucēna izvēli metienā nosaka abu pušu līgums.

13. KUCĒNA KARTIŅA.

- 13.1. Kucēna kartiņa ir primārais dokuments, kurš ir suņa izcelsmes pierādījums un kurš tiek izsniegts pamatojoties uz metiena apskates aktu. Kartiņu paraksta kinologs, pamatojoties uz metiena apskates aktu.
- 13.2. Kucēna kartiņa satur sekojošu informāciju: šķirne, kucēna pilnais vārds, dzimums, krāsa, dzimšanas datums, audzētāja vārds, uzvārds un telefona numurs, kucēna īpašnieka vārds, uzvārds un telefona numurs.
Kucēna kartiņas noplēšamais talons satur datus par kucēna izcelsmi: abu vecāku vārdi un ciltsrakstu numuri. Talons paliek EKG biedra uzskaitē, un tiek nodots EKG datu reģistrācijai Ciltsgrāmatā.
- 13.3. Viena metiena visu kucēnu vārdiem jābūt ar vienu un to pašu burtu. Katram viena metiena kucēna vārdam pievieno metiena pievārdu, afiksu vai audzētavas nosaukumu. Identisku vārda, pievārda, afiksa, vai audzētavas nosaukuma kombināciju atļauts izmantot ne ātrāk kā pēc 20 (divdesmit) gadiem. Zīmju skaits suņa vārdā, kopā ar metiena pievārdu, afiksu vai audzētavas nosaukumu, nedrīkst pārsniegt 27 (divdesmit septiņas) (ieskaitot atstarpes starp vārdiem).
- 13.4. Kucēna kartiņa nedod tiesības izmantot suni ciltsdarbā. Tā ir apmaināma pret ciltsrakstiem, kad kucēns ir sasniedzis 6 mēnešu vecumu un līdz 12 mēnešu vecumam.
- 13.5. Uz vienota parauga EKG Ciltsrakstiem jābūt EKG logotipiem. Ciltsraksti ir suņa izcelsmes pierādījums.

14. CILTSGRĀMATA.

- 14.1. Ciltsgrāmata ir būtiska šķirnes suņkopības sastāvdaļa, kuras uzdevums ir apkopot precīzu un pēc iespējas visaptverošu informāciju par tajā reģistrētajiem šķirnes suņiem.
- 14.2. Ciltsgrāmata ir EKG īpašums un tās uzraudzību veic EKG Ciltslietu Komisija.
- 14.3. Ciltsgrāmatas vadītājs ir pieredzējis kinologs, kuru apstiprina EKG valde.
- 14.4. Ciltsgrāmatu veido sējumi ar metiena kartiņām, kuras sarindotas pēc metienu dzimšanas datuma. Katrai šķirnei atbilst savs sējums.
- 14.5. Par pamatu ierakstam Ciltsgrāmatā kalpo metiena kartiņa, kuru ar savu parakstu apstiprina audzētājs, afiksa vai audzētavas īpašnieks un kluba ciltsdarba vadītājs.
- 14.6. Minimālā nepieciešamā informācija:
- šķirnes nosaukums,
  - audzētavas nosaukums, afikss vai metiena pievārds,
  - audzētāja vārds, uzvārds, adrese un paraksts,
  - kucēnu dzimšanas datums,

- vecāku vārdi un Ciltsgrāmatas numuri,
  - kucēnu dzimums, vārds, Ciltsgrāmatas numurs, krāsa,
  - identifikācijas numurs.
- 14.7. Dokumentos (izstāžu pieteikumos, pārošanas atļaujās u.c.) nav atļauts mainīt oriģinālo, Ciltsgrāmatā reģistrēto suņa vārdu.
- 14.8. Ciltsgrāmatā jāpiesaka viss metiens uzreiz, nav pieļaujama atsevišķu kucēnu reģistrācija.
- 14.9. Viena metiena visu kucēnu vārdiem jā sākas ar vienu un to pašu burtu. Zīmju skaits suņa vārdā, kopā ar metiena pievārdu, afiksu vai audzētavas nosaukumu, nedrīkst pārsniegt 27 (divdesmit septiņas), ieskaitot atstarpes starp vārdiem.
- 14.10. Vienas audzētavas, afiksa vai metiena kucēnu vārdiem jābūt atšķirīgiem gan izrunā, gan rakstībā.
- 14.11. Reģistrs ir Ciltsgrāmatas sastāvdaļa, kurā ieraksta:
- a) suņus, kuru ciltsraksti ir reģistrēti EKG neatzītās ciltsgrāmatās,
  - b) kucēnus, kuru vecākiem nav trīspakāpju EKG atzītās ciltsgrāmatās ierakstītu priekšteču ciltsrakstu, t.i., vecāki ir ierakstīti EKG Reģistrā.
- 14.12. Reģistrā ierakstītais suns ir izmantojams vaislā ar sekojošu nosacījumu:
ja tas ir saņēmis pie diviem ekspertiem EKG sistēmā rīkotās izstādēs divus eksterjera vērtējumus „teicami”.
Tā partnerim ir jābūt ar pilniem atzītiem ciltsrakstiem;
- 14.13. Reģistrā ierakstītie suņi, sākot ar ceturto paaudzi, tiek pārceļti Ciltsgrāmatā.
- 14.14. Izcelsmes apliecību izdod, pamatojoties uz Reģistru.
- 14.15. Izņēmumi, kas saistīti ar ierakstu Ciltsgrāmatā vai Reģistrā, pieļaujami vienīgi ar EKG Ciltslietu Komisijas rakstveida piekrišanu.
- 14.16. Ciltsgrāmatā jāreģistrē visi kucēni, kas ir dzīvi pēdējās apskates brīdī. Kucēni – vaislas brāķim, kuriem ir defekti, kas ir savienojami ar dzīves kvalitāti (nepareizs sakodiens, lūzums astē, nestandarta krāsa u.c.), saņem ciltsrakstus ar spiedogu „ Nav izmantojams ciltsdarbā”.

15. CILTSRAKSTI.

- 15.1. Ciltsraksti ir suņa izcelsmes pierādījums, kurš tiek izsniegts pamatojoties uz ierakstiem Ciltsgrāmatā. Uz tiem jābūt skaidri saskatāmam EKG zīmogam, Ciltsgrāmatas vadītāja spiedogam.
- 15.2. Ciltsrakstos jābūt ierakstītām trijām priekšteču paaudzēm.
- 15.3. Ierakstus ciltsrakstos drīkst izdarīt tikai Ciltsgrāmatas vadītājs. Ierakstus ciltsrakstu pielikumā par veselības pārbaudēm, izstāžu novērtējumu, darba spēju pārbaudēm un ciltsdarba rezultātiem var izdarīt Ciltsgrāmatas vadītājs.

- 15.4. Ciltsrakstu nozaudēšanas vai sabojāšanas gadījumā tos izziņo par nederīgiem. Klubs, pēc pierādījumu pārbaudes, ierosina ciltsrakstu dublikāta izsniegšanu. Uz šādu ciltsrakstu veidlapas tiek uzspiests zīmogs "Dublikāts".
- 15.5. Nepareizus vai viltotus ciltsrakstus konfiscē un izziņo par nederīgiem.
- 15.6. Īpašnieka maiņu ciltsrakstos veic EKG Ciltsgrāmatas vadītājs, apstiprinot ar EKG zīmogu un ierakstot jaunā īpašnieka uzvārdu, adresi un īpašnieka maiņas noformēšanas datumu. Īpašnieka nomaina pieļaujama tikai uz atsavināšanas līguma pamata.
- 15.7. Ciltsraksti ir stingrās uzskaites dokuments. Katrai ciltsrakstu veidlapai ir savs numurs, kurš tiek reģistrēts Ciltsgrāmatā.
- 15.8. Ierakstu pareizību ciltsrakstos apstiprina Ciltsgrāmatas vadītājs ar savu parakstu un EKG Ciltsgrāmatas zīmogu.
- 15.9. Ciltsrakstos ieraksta visus suņa titulus un sasniegumus.
- 15.10. Ciltsrakstos ieraksta rezultātus par sunim veiktajām veselības pārbaudēm: gūžas un elkoņa locītavas displāzija, ceļa kaula izmežģītums, citi EKG klubu noteiktie izmeklējumi, ģenētiskie testi, kas veikti starptautiski sertificētā laboratorijā.
- 15.11. Darba un medību šķirņu suņiem ciltsrakstos ieraksta EKG atzītu apmācību un darba spēju pārbažu rezultātus.

16. PĀRKĀPUMI

- 16.1. Par savlaicīgu metiena noformēšanai nepieciešamo dokumentu neiesniegšanu EKG, tās biedru tiesības nodarboties ar ciltsdarbu var tikt uz laiku apturētas.
- 16.2. Gadījumā, ja audzētājs pārkāpj šī nolikuma prasības, EKG var lemt jautājumu par viņa sodīšanu. Iespējamās soda sankcijas:
  - brīdinājums;
  - rājiens;
  - metiena reģistrācija, bet uz laiku aizliedzot kuces izmantošanu ciltsdarbā;
  - atteikums reģistrēt metienu;
  - ciltsdarba aizliegums uz laiku;
  - beztermiņa ciltsdarba aizliegums.
- 16.3. Par tīšu inficēto vaislas suņu izmantošanu ciltsdarbā, kas noved pie infekcijas slimību izplatīšanas, suņa īpašniekam var tikt piemērotas dažādas soda sankcijas, t.sk., ciltsdarba aizliegums.
- 16.4. EKG Ciltslietu Komisija izskata iesniegumus par šī nolikuma pārkāpumiem abu pušu klātbūtnē (vai pēc sniegtajiem rakstiskiem paskaidrojumiem), veic pārbaudi un pierādījumu novērtēšanu. Gadījumā, ja paskaidrojumi nav sniegti, komisijai ir tiesības pieņemt lēmumu vienpersoniski.
- 16.5. Audzētāji un audzētavu īpašnieki var tikt sodīti par:
  - neatbilstošiem kuces un tās pēcnācēju turēšanas un barošanas apstākļiem;
  - iedzimtu šķirnes slimību un defektu izplatīšanu, to slēpšanu;
  - ciltsrakstu un citu dokumentu viltošanu, datu viltošanu.